Sollefteå kommun

REMISSVAR

2026-10-12 KS/257/2026 1

Kommunstyrelseförvaltningen

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

Remissvar över promemorian Kommunal och regional finansiering av flyglinjer med allmän trafikplikt, LI2026/01127

Sollefteå kommun tillstyrker i huvudsak förslaget om ökat regionalt inflytande över flyglinjer med allmän trafikplikt med följande synpunkter.

Allmänna synpunkter

Omvärldsläget förändras i dag med blixtens hastighet. Behovet av fungerande samhällsskydd och beredskap förändras därmed snabbt vilket kräver en beredskap som kan aktiveras mycket snabbare än någonsin tidigare.

Flygplatserna är av stor vikt för vår förmåga att upprätthålla fungerande samhällsskydd och beredskap. Kommunen anser, mot bakgrund av det rådande världsläget, att staten behöver ta ett större ansvar för att åtgärda de brister som den interregionala flygtrafiken lider av, så som inneboende tröghet och brist på flexibilitet.

Kommunen vill påtala att flyglinjen Kramfors - Arlanda är av avgörande betydelse för hela Västernorrlands försvar och beredskap. Återetableringen av I21, utvecklingen av MCF samt ett växande, ofta exportorienterat näringsliv, medför ett ökat behov av att snabbt och smidigt kunna nå andra delar av landet och världen.

Trafikverket har i sin rapport ”Upphandling av flygtrafik från oktober 2027” föreslagit att linjen Kramfors – Arlanda inte ska få fortsatt allmän trafikplikt. Sollefteå kommun har i sitt svar på rapporten bland annat anfört att verkets utredning helt saknar beredskapsperspektiv.

Om Trafikverkets förslag blir verklighet kan konsekvensen bli att Höga Kusten Airport läggs ner vilket kommunen anser som förödande, särskilt med hänsyn till det återupprättade Västernorrlands regementes betydelse för försvaret av de norra delarna av landet.

Tilläggas kan att flygtrafiken till och från Höga Kusten Airport nyttjas även av invånare från närliggande regioner.

Kommunen är generellt positiv till att kommuner och regioner ges möjlighet att påverka flygets tillgänglighet. Kommunen anser dock att medfinansiering inte ska tillgodose behov som är strategiskt viktiga, utan utgöra ett komplement för att främja

industrietableringar, underlätta näringslivets behov av kompetensförsörjning och medborgarnas behov av fungerande transporter.

Kommunen anser vidare att flygplatserna i landets norra delar, som till stora delar utgörs av glesbygd, är en nationell tillgänglighetsfråga och att staten därmed har ett särskilt ansvar.

Kommunen är av den uppfattningen att det är staten som fortsatt ska ha ansvaret för den grundläggande nationella tillgängligheten och de flyglinjer som krävs för att upprätthålla denna.

Kommunen ser en inte försumbar risk att möjligheten till medfinansiering kan mynna ut i att kostnadsansvaret för samhällsviktig flygtrafik flyttas från staten till kommuner och regioner.

Synpunkter på promemorians förslag

Beträffande samslingade flyglinjer som berör fler än en kommun eller region anser kommunen att förslaget är mycket otydligt vad beträffar hur medfinansiering av utökade krav, exempelvis fler flygstolar, ska ske.

Flyglinjer som trafikeras med samslingning måste analyseras mer noggrant. Detta bör inkludera en detaljerad analys av passagerarflöden, bokningsmönster och beläggningsgrad per destination för att säkerställa att flyglinjer med allmän trafikplikt uppfyller sitt syfte och inte leder till bristande tillgänglighet för enskilda regioner.

Synpunkter på förordning om kommunal och regional finansiering av flyglinjer med allmän trafikplikt

Yttrandetid

I 4 § föreslås att beträffande medfinansiering av statliga flyglinjer ska berörda ges tillfälle att inom en viss tid yttra sig över verkets utredning. Tiden ska vara skälig och inte kortare än fyra veckor.

Sollefteå kommun anser det olyckligt med diffusa tidsangivelser varför kommunen förordar en preciserad yttrandetid i förordningen. Lokutionen ”minst fyra veckor” kan komma att innebära att remisstiden sätts vid fyra veckor och inte längre.

Kommunen anser att fyra veckor är alldeles för kort tid, särskilt då det gäller politiskt styrda organisationer där beslut ska förankras politiskt i flera led med däremellan fastlagda tider för utskick och kallelser.

För Sollefteås del innebär det en handläggningstid på 5 – 7 veckor beroende på utredningens omfattning.

Överklagande

I 15 § föreslås att ett beslut om allmän trafikplikt för en icke-statlig flyglinje ska kunna överklagas till regeringen.

Detta motiveras i Trafikverkets rapport med att ett överklagande inte har någon negativ effekt för Trafikverkets förutsättningar att uppfylla sitt uppdrag och att bedömningen av vad som är lämpligt ur ett nationellt perspektiv slutligt bör avgöras av regeringen.

Beträffande medfinansiering av statliga flyglinjer ska Trafikverkets beslut inte gå att överklaga.

Detta motiveras bland annat med att förändringar av ett sådant beslut skulle kunna få påverkan på myndighetens förutsättningar att uppfylla sitt uppdrag. Bland annat skulle det kunna innebära att arbetet med upphandling försenas då det inte skulle vara klart vilka krav som ska gälla.

Trafikverket påpekar att ett överklagande dessutom skulle kunna påverka samtliga linjer eftersom alla linjer upphandlas i en upphandling för att möjliggöra kostnadseffektiva anbud med s.k. samslingning.

Någon närmare förklaring till hur detta skulle påverka ovanstående lämnas dock inte.

Kommunen anser därmed att även Trafikverkets beslut beträffande medfinansiering av statliga flyglinjer ska kunna överklagas.

Sollefteå den 12 oktober 2026

Emelie Wrede
Kommunstyrelsens ordförande